

Çal??an Bulu?lar? ve Yüksekö?retim Kurumlar?nda Gerçekle?tirilen Bulu?lara ili?kin K?lavuzlar Yay?mland?

18 A?u 2020

30 Haziran 2020 tarihinde, Türk Patent ve Marka Kurumu ("TÜRKPATENT") resmi internet sitesinde, 6769 say?l? S?nai Mülkiyet Kanunu ("SMK") ile birlikte 30195 say?l? Çal??an Bulu?lar?na, Yüksek Ö?retim Kurumlar?nda Gerçekle?tirilen Bulu?lara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Ç?kan Bulu?lara Dair Yönetmelik ("Yönetmelik") düzenlemeleri uyarınca iki ayr? k?lavuz olarak haz?rlanan Çal??an Bulu?lar? Uygulama K?lavuzu ve Yüksekö?retim Kurumlar?nda Gerçekle?tirilen Bulu?lara ili?kin Uygulama K?lavuzu'nu ("K?lavuzlar") yay?mlad?.

K?lavuzlar, çal??an ve yüksekö?retim kurumunda gerçekle?tirilen bulu?lara dair gerek 6769 say?l? SMK gerekse de 30195 say?l? Yönetmelik kapsam?nda düzenlenen hükümlere ili?kin ba?l?klar? detayl? bir ?ekilde ele alarak, usul ve esas bak?m?ndan incelemektedir. Çal??an Bulu?lar?na, Yüksek Ö?retim Kurumlar?nda Gerçekle?tirilen Bulu?lara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Ç?kan Bulu?lara Dair Yönetmelik ile ilgili 25 Ekim 2017 tarihinde yay?mlanan detayl? yaz?m?za bu [ba?lant?](#)dan ula?abilirsiniz.

K?lavuzlar'da dikkat çeken noktalar a?a??daki gibidir:

- Çal??an?n i? akdinin sona ermesi veya i? de?i?ikli?i durumunda da çal??an bulu?undan do?an hak ve yükümlölükler devam etmektedir.
- Bulu?un farkl? yüksekö?retim kurumlar?nda görevli veya ö?renci taraf?ndan ya da kurum imkânlar? kullan?larak olu?turulmas? durumunda, bulu?u gerçekle?tirenlerin ayr? ayr? kurumlar?na bildirimde bulunmas? gerekmektedir.
- Teknoloji Geli?tirme Bölgeleri'nde (TGB) faaliyet gösteren ?irketler, ö?retim elemanlar? ile AR-GE projeleri kapsam?nda i? birli?i yapabilmektedir.
- Ö?retim elemanlar? ile firmalar aras?nda imzalanacak bir sözleşme, proje ile birlikte ortaya ç?kacak s?nai mülkiyet korumas?na tabi ç?kt?lar?n hak sahipli?ini belirleyebilmektedir. Sözleşmede, hak sahipli?ine ili?kin herhangi bir düzenleme bulunmuyorsa:
 - Bulu?, ?irketin önceki çal??malar? neticesinde elde edilmi?se hak sahipli?i ?irkete ait olacaktır.
 - Bulu?, ö?retim elemanlar?n?n üniversite bünyesinde yürüttükleri bilimsel çal??malar ve ara?t?rmalar sonucunda ortaya ç?kt?ysa, üniversite imkânlar?n?n kullan?lmas? durumunda bulu? "yüksekö?retim kurumlar?nda gerçekle?tirilen bulu?" say?lmakta olup, ö?retim elemanlar?n?n bulu?u üniversiteye bildirim yükümlölü?ü bulunmaktadır.
- Birden fazla kurumun dahil oldu?u durumlarda, kurumlar aralar?nda gerçekle?tirecekleri sözleşme ile, hak sahipli?i payla??m?lar?n? oransal olarak gerçekle?tirebilmektedirler.

Ba?vurular?n yap?lmas? ile ilgili önemle alt? çizilen noktalar aras?nda ise;

- İlk ba?vuru kapsam?n? a?an de?i?iklikler için, yüksekö?retim kurumu ek patent ba?vurusu yapabilecektir. Yüksekö?retim kurumu ilk ba?vurunun rüçhan hakk?ndan yararlanarak yeni bir ba?vuruda bulunabilecektir.
- Olas? sorunlar?n önüne geçebilmek adına, yüksekö?retim kurumlar? bünyesinde yer alan ö?retim eleman? ve ö?rencilere bulu? ve ba?vuru bildirim hakk?nda süreçler öncesinde bilgilendirme yap?lmas? tavsiye edilmi?tir.

K?lavuzlar'da ödenecek bedellere ili?kin de aç?klama yap?lm??, Yönetmelik'te öngörülen katsay? sistemi detayl? bir ?ekilde ele al?nm??t?r. Özellikle Yönetmelik ve Kanun'da aç?k b?rak?lm?? olan a?a??daki konular netlik

kazanm??t?:

- Ödemenin toplu ve tek seferlik yapılması belirtilmiştir.
- ?? iliki bitmeden önce doğan haklar açısından, SMK ve Yönetmelik hükümlerinin aynen uygulanacağı kabul edilmelidir.
- Yönetmelik açıkça i?verenin hizmet buluşuna ilikin tam hak talep etmesi hâlinde çalışana bedelden ayrı olarak te?vik ödülü vermesi gerektiğini belirtmektedir. Dolayısıyla makul bedel te?vik ödülünü kapsamamaktadır.
- Kazançın hesaplanmasında ulusal ya da uluslararası kazanç ayrımı yapılmaz.
- Yüksek ö?retim kurumları bakımından: yabancı uyruklu personele buluştan elde edilen gelirden payın SMK'nın yüksekö?retim kurumunda gerçekleştirilen buluşlara ilikin hükümleri kapsamında verilemeyeceği değerlendirilmektedir.
- Ayrı üniversitelerdeki ö?retim üyelerinin katkı paylarının farklı olduğu bir örnekte, üniversitelerin hak sahipliğinin bu katkı paylarından farklı olması durumundaki bedel paylaşımında, sözleşme ile aksi bir düzenleme yoksa hak sahipliklerini belirleyen ana etken yüksekö?retim kurumu mensubu olan buluş sahiplerinin buluşa katkı oranlarıdır. Başvuruda bu oranların belirtilmemesi hâlinde, hak sahipliği mü?terek mülkiyet hükümlerine göre değerlendirilir.
- Uluslararası çok ortaklı buluşlar için hak sahipliği paylaşımı konusunda yapılacak olan sözleşmeye, mutlaka ortaya çıkan fikri ve sınai hakların paylaşımı ile ilgili eklemeler yapılmalıdır.

30 Haziran 2020 tarihinde TÜRKPATENT'in resmi internet sitesi üzerinden yayımlanan Çalışan Buluşlar Uygulama Kılavuzu'nun tam metnine bu [bağlantı](#)dan; Yüksekö?retim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ilikin Uygulama Kılavuzu'nun tam metnine ise bu [bağlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Patentler ve Faydalı Modeller](#)
- [Fikri Mülkiyet Davaları](#)

Related Attorneys

- [EZGİ BAKLACI GÜLKOKAR, LL.M.](#)
- [MERVE ALTINAY ÖZTEKİN](#)